C/2025/5112

2025.9.22.

AZ EURÓPAI RENDSZERKOCKÁZATI TESTÜLET AJÁNLÁSA

(2025. július 9.)

a makroprudenciális politikai intézkedések határokon átnyúló hatásainak értékeléséről és az ezen intézkedésekre vonatkozó önkéntes viszonosságról szóló ERKT/2015/2 ajánlás módosításáról

(ERKT/2025/5)

(C/2025/5112)

AZ EURÓPAI RENDSZERKOCKÁZATI TESTÜLET IGAZGATÓTANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásra ([1]), és különösen annak IX. mellékletére,

tekintettel a pénzügyi rendszer európai uniós makroprudenciális felügyeletéről és az Európai Rendszerkockázati Testület létrehozásáról szóló, 2010. november 24-i 1092/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([2]), és különösen annak 3. és 16–18. cikkére,

tekintettel a hitelintézetekre vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról szóló, 2013. június 26-i 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([3]), és különösen annak 458. cikkére,

tekintettel az Európai Rendszerkockázati Testület eljárási szabályzatának elfogadásáról szóló, 2011. január 20-i ERKT/2011/1 európai rendszerkockázati testületi határozatra ([4]) és különösen annak 18–20. cikkére,

mivel:

(1) Az eredményes és következetes nemzeti makroprudenciális politikai intézkedések biztosítása érdekében fontos, hogy az uniós jog által előírt elismerést önkéntes viszonosság egészítse ki.

(2) A makroprudenciális politikai intézkedésekre vonatkozó önkéntes viszonosság ERKT/2015/2 európai rendszerkockázati testületi ajánlásban ([5]) meghatározott keretének célja annak biztosítása, hogy a valamely tagállamban aktivált minden kitettségalapú makroprudenciális politikai intézkedés tekintetében a többi tagállamban viszonosságot biztosítsanak.

(3) 2025. április 30-án az 575/2013/EU rendelet 458. cikke alkalmazásában kijelölt hatóságként eljáró Finansinspektionen (a svéd pénzügyi felügyeleti hatóság) értesítette az Európai Rendszerkockázati Testületet (ERKT) arról a szándékáról, hogy az 575/2013/EU rendelet 458. cikke (2) bekezdése d) pontjának iv. alpontjával összhangban meg kívánja hosszabbítani két meglévő szigorúbb nemzeti intézkedés alkalmazási időszakát.

(4) A Finansinspektionen különösen arról a szándékáról értesítette az ERKT-t, hogy: a) 2025. december 31-től kezdődően két évvel vagy a makroprudenciális vagy rendszerszintű kockázat fennállásának megszűnéséig meg kívánja hosszabbítani a svédországi lakossági jelzáloggal fedezett kitettségekre a kockázati súlyok kitettséggel súlyozott átlaga tekintetében jelenleg alkalmazott 25 %-os alsó korlátot; és b) 2025. szeptember 30-tól kezdődően két évvel vagy a makroprudenciális vagy rendszerszintű kockázat fennállásának megszűnéséig meg kívánja hosszabbítani i. a kereskedelmi ingatlannal fedezett vállalati kitettségek portfóliójára a kockázati súlyok átlaga tekintetében jelenleg alkalmazott 35 %-os alsó korlátot, és ii. a lakóingatlannal fedezett vállalati kitettségek portfóliójára a kockázati súlyok átlaga tekintetében jelenleg alkalmazott 25 %-os alsó korlátot. A meglévő szigorúbb nemzeti intézkedések egyedi és összevont alapon egyaránt alkalmazandók minden Svédországban engedélyezett és a szabályozói tőkekövetelmények kiszámításához a belső minősítésen alapuló módszert (IRB-módszer) használó hitelintézetre.

([1]) HL L 1., 1994.1.3., 3. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/1994/1/oj.
([2]) HL L 331., 2010.12.15., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1092/oj.
([3]) HL L 176., 2013.6.27., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/575/oj.
([4]) HL C 58., 2011.2.24., 4. o.
([5]) Az Európai Rendszerkockázati Testület ERKT/2015/2 ajánlása (2015. december 15.) a makroprudenciális politikai intézkedések határokon átnyúló hatásainak értékeléséről és az ezen intézkedésekre vonatkozó önkéntes viszonosságról (HL C 97., 2016.3.12., 9. o.).

(5) Az ERKT igazgatótanácsa korábban úgy döntött ([6]), hogy ezeket az intézkedéseket felveszi azon makroprudenciális politikai intézkedések listájára, amelyek tekintetében az ERKT/2015/2 ajánlás alapján a viszonosság biztosítása ajánlott.

(6) A Finansinspektionentől 2025. április 30-án kapott értesítések között szerepel az ERKT-nak címzett, arra irányuló kérelem, hogy az 575/2013/EU rendelet 458. cikkének (8) bekezdése alapján ajánlja a makroprudenciális szakpolitikai intézkedések tekintetében a viszonosság egyedi, szubkonszolidált és összevont alapon való biztosítását.

(7) A más tagállamok hatóságai által aktivált makroprudenciális intézkedések tekintetében összevont, szubkonszolidált és egyedi alapon biztosított viszonosság – függetlenül attól, hogy az érintett kitettségeket leányvállalatokon vagy fióktelepeken keresztül tartják-e vagy hogy azok közvetlen határokon átnyúló hitelezésből erednek-e – korlátozza az elszivárgásokat és a szabályozási arbitrázst, kezeli a rendszerszintű kockázatokat, és ezáltal előmozdítja a makroprudenciális politika általános eredményességét annak biztosítása révén, hogy a megnövekedett kockázatokat ne csak a makroprudenciális intézkedést bevezető tagállamban kezeljék, hanem más olyan tagállamokban is, ahol bankcsoportok vannak kitéve e megnövekedett kockázatoknak. Az elismerésnek ezért annak biztosítására is törekednie kell, hogy az e rendszerszintű kockázatoknak kitett bankcsoportok kellően ellenállóak legyenek. Ezért a más tagállamok makroprudenciális intézkedéseinek elismerésére irányuló döntésből eredő makroprudenciális intézkedéseket általában összevont, szubkonszolidált és egyedi alapon egyaránt alkalmazni kell.

(8) A Finansinspektionen által az ERKT-hoz benyújtott kérelem nyomán, valamint: a) az 575/2013/EU rendelet 458. cikke (2) bekezdése d) pontja iv. alpontjának megfelelően Svédországban alkalmazott makroprudenciális politikai intézkedés végrehajtásából eredő, elszivárgások és szabályozási arbitrázs formájában megmutatkozó határokon átnyúló esetleges kedvezőtlen hatások kialakulásának megakadályozása érdekében; és b) az Unióban létrehozott hitelintézetek közötti egyenlő versenyfeltételek megőrzése érdekében az ERKT igazgatótanácsa elhatározta, hogy ezeket az intézkedéseket felveszi azon makroprudenciális politikai intézkedések jegyzékébe, amelyek tekintetében az ERKT/2015/2 ajánlás viszonosság biztosítását ajánlja, valamint hogy ajánlja az intézkedések tekintetében a viszonosság összevont, szubkonszolidált és egyedi alapon való biztosítását.

(9) Az ERKT-nak az ERKT/2017/4 ajánlással ([7]) módosított ERKT/2015/2 ajánlása a makroprudenciális politikai intézkedést aktiváló érintett hatóság számára azt ajánlja, hogy amikor viszonosság iránti kérelmet nyújt be az ERKT-hoz, javasoljon a jelentős jellegre vonatkozó maximális küszöbértéket, amely alatt egy adott pénzügyi szolgáltatónak az azonosított makroprudenciális kockázattal szemben abban az országban fennálló kitettsége, ahol az aktiváló hatóság a makroprudenciális politikai intézkedést alkalmazza, nem jelentősnek tekinthető. Az ERKT eltérő küszöbértéket javasolhat, amennyiben ezt szükségesnek tartja.

(10) A beérkezett értesítésekkel összhangban a svéd lakossági jelzáloggal fedezett kitettségekre a kockázati súlyok átlaga tekintetében jelenleg alkalmazott 25 %-os alsó korlátra vonatkozó viszonosság biztosítása érdekében az intézményi szintű, a jelentős jellegre vonatkozó küszöbértéket 5 milliárd SEK-en kell tartani. A kereskedelmi ingatlannal fedezett vállalati kitettségek portfóliójára a kockázati súlyok átlaga tekintetében jelenleg alkalmazott 35 %-os alsó korlát, valamint a lakóingatlannal fedezett vállalati kitettségek portfóliójára a kockázati súlyok tekintetében jelenleg alkalmazott 25 %-os alsó korlát esetében is meg kell tartani a jelenlegi 5 milliárd SEK intézményi szintű, a jelentős jellegre vonatkozó küszöbértéket. Mindkét küszöbértéket összevont, szubkonszolidált és egyedi alapon kell értékelni.

(11) Az ERKT/2015/2 ajánlás e módosítása nem érinti a svéd hatóságok által aktivált nemzeti makroprudenciális intézkedések tekintetében viszonosság biztosítására vonatkozó, az ERKT/2023/4 ajánlásban ([8]) szereplő ajánlás folytonosságát. Az ERKT/2015/2 ajánlás jelenlegi módosításai azt tükrözik, hogy a viszonosság most egyedi, szubkonszolidált és összevont alapon ajánlott. Ezért az ezen ajánlásnak az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való közzétételét követő rendes három hónapos átmeneti időszak csak azon intézkedésekre vagy azok módosításaira alkalmazandó, amelyeket a nemzeti hatóságok mindkét, a kockázati súly tekintetében alkalmazott alsó korlát tekintetében a viszonosság egyedi, szubkonszolidált és összevont alapon való biztosítása érdekében valósítanak meg.

([6]) Lásd: az Európai Rendszerkockázati Testület ERKT/2023/4 ajánlása (2023. július 6.) a makroprudenciális politikai intézkedések határokon átnyúló hatásainak értékeléséről és az ezen intézkedésekre vonatkozó önkéntes viszonosságról szóló ERKT/2015/2 ajánlás módosításáról (HL C 307., 2023.8.31., 1. o.); lásd továbbá: az Európai Rendszerkockázati Testület ERKT/2019/1 ajánlása (2019. január 15.) a makroprudenciális politikai intézkedések határokon átnyúló hatásainak értékeléséről és az ezen intézkedésekre vonatkozó önkéntes viszonosságról szóló ERKT/2015/2 ajánlás módosításáról (HL C 106., 2019.3.20., 1. o.).

([7]) Az Európai Rendszerkockázati Testület ERKT/2017/4 ajánlása (2017. október 20.) a makroprudenciális politikai intézkedések határokon átnyúló hatásainak értékeléséről és az ezen intézkedésekre vonatkozó önkéntes viszonosságról szóló ERKT/2015/2 ajánlás módosításáról (HL C 431., 2017.12.15., 1. o.).

([8]) Az Európai Rendszerkockázati Testület ERKT/2023/4 ajánlása (2023. július 6.) a makroprudenciális politikai intézkedések határokon átnyúló hatásainak értékeléséről és az ezen intézkedésekre vonatkozó önkéntes viszonosságról szóló ERKT/2015/2 ajánlás módosításáról (HL C 307., 2023.8.31., 1. o.).

(12) Az ERKT/2015/2 ajánlást erre tekintettel megfelelően módosítani kell,

ELFOGADTA EZT AZ AJÁNLÁST:

MÓDOSÍTÁS

Az ERKT/2015/2 ajánlás melléklete ezen ajánlás mellékletének megfelelően módosul.

Kelt Frankfurt am Mainban, 2025. július 9-én.

az ERKT titkárságának vezetője,
az ERKT igazgatótanácsa nevében,
Francesco MAZZAFERRO

MELLÉKLET

Az ERKT/2015/2 ajánlás melléklete a következőképpen módosul:

1. A Svédország alatti „I. Az intézkedés leírása” című szakasz helyébe a következő szöveg lép:

„I. Az intézkedés leírása

1. Az 575/2013/EU rendelet 458. cikke (2) bekezdése d) pontja iv. alpontjának megfelelően alkalmazott és a Svédországban engedélyezett, az IRB-módszert használó hitelintézetek számára előírt svéd intézkedést egy hitelintézet-specifikus, 25 %-os alsó korlát alkotja a svédországi illetőségű ügyfeleket érintő, ingatlannal fedezett, lakossággal szembeni kitettségek portfóliójára alkalmazott kockázati súlyok kitettséggel súlyozott átlaga tekintetében. A kitettséggel súlyozott átlag az egyedi kitettségek 575/2013/EU rendelet 154. cikkével összhangban kiszámított kockázati súlyainak átlaga, a vonatkozó kitettségértékkel súlyozva. Az intézkedés összevont és egyedi alapon alkalmazandó.

2. Az 575/2013/EU rendelet 458. cikke (2) bekezdése d) pontja iv. alpontjának megfelelően alkalmazott és a Svédországban engedélyezett, az IRB-módszert használó hitelintézetek számára előírt svéd intézkedést egy hitelintézet-specifikus, 35 %-os alsó korlát alkotja az egyes, kereskedelmi ingatlanokra bejegyzett jelzáloggal fedezett svédországi vállalati kitettségekre alkalmazott, kitettséggel súlyozott kockázati súlyok tekintetében, valamint egy hitelintézet-specifikus, 25 %-os alsó korlát az egyes, lakóingatlanokra bejegyzett jelzáloggal fedezett svédországi vállalati kitettségekre alkalmazott, kitettséggel súlyozott kockázati súlyok tekintetében. A kitettséggel súlyozott átlag az egyedi kitettségek 575/2013/EU rendelet 153. cikkével összhangban kiszámított kockázati súlyainak átlaga, a vonatkozó kitettségértékkel súlyozva. Ez az intézkedés nem terjed ki az alábbiakkal fedezett vállalati kitettségekre: i. mezőgazdasági ingatlanok; ii. közvetlen önkormányzati, állami vagy régiós tulajdonban álló ingatlanok; iii. olyan ingatlanok, amelyek esetében az ingatlan 50 %-át meghaladó mértékű a saját üzleti célra való használat; és iv. több lakásból álló ingatlanok, amelyek esetében az ingatlan nem kereskedelmi célt szolgál (például lakók tulajdonában álló, nonprofit jellegű lakóközösségek) vagy a lakások száma négynél kevesebb. Az intézkedés összevont és egyedi alapon alkalmazandó.”

2. A Svédország alatti „II. Viszonosság” című szakaszban a 3. pont helyébe a következő szöveg lép:

„3. Az 575/2013/EU rendelet 458. cikkének (5) bekezdésével összhangban a vonatkozó tagállamok érintett hatóságai számára ajánlott, hogy a svéd intézkedések tekintetében biztosítsák a viszonosságot azáltal, hogy azokat a belföldön engedélyezett, az IRB-módszert használó azon hitelintézetekre alkalmazzák, amelyek Svédországban megfelelő kitettséggel rendelkeznek, ideértve az ingatlanra bejegyzett jelzáloggal fedezett lakossági kitettségeket, és a kereskedelmi vagy lakóingatlanra bejegyzett jelzáloggal fedezett vállalati kitettségeket. A viszonosságot összevont, szubkonszolidált és egyedi alapon kell alkalmazni, függetlenül attól, hogy a kitettségeket leányvállalatokon vagy fióktelepeken keresztül tartják-e vagy hogy azok közvetlen határokon átnyúló hitelezésből erednek-e. A C(2) alajánlással összhangban az érintett hatóságok számára ajánlott, hogy az ezen ajánlásnak az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való közzétételétől számított legkésőbb három hónapon belül az aktiváló hatóság által Svédországban alkalmazott intézkedéssel azonos intézkedést hajtsanak végre.”

3. A Svédország alatti „III. A jelentős jellegre vonatkozó küszöbérték” című szakaszban a 6., 7., és 8. pont helyébe a következő szöveg lép:

„6. Az ERKT/2015/2 ajánlás 2.2.1. szakaszával összhangban a vonatkozó tagállam érintett hatóságai mentességet biztosíthatnak egyes olyan, belföldön engedélyezett, az IRB-módszert használó hitelintézetek számára, amelyek az 1. és 2. pontban leírt intézkedések tekintetében az 5 milliárd SEK összegű küszöbérték alatti kitettséggel rendelkeznek. A jelentős jellegre vonatkozó küszöbérték alkalmazása során az érintett hatóságoknak figyelemmel kell kísérniük a kitettségek jelentős jellegét, és számukra ajánlott, hogy a vonatkozó svéd intézkedést a korábban mentesített, belföldön engedélyezett egyedi hitelintézetekre alkalmazzák, amennyiben azok az intézkedés tekintetében túllépik az 5 milliárd SEK küszöbértéket. A kitettségek jelentős jellegét összevont, szubkonszolidált és egyedi alapon kell értékelni, és annak szubkonszolidált és összevont alapon történő értékelésekor a leányvállalatokon vagy fióktelepeken keresztül tartott, illetve a közvetlen határokon átnyúló hitelezésből eredő valamennyi kitettséget figyelembe kell venni a jelentős jellegre vonatkozó küszöbértékhez értékelendő kitettségek számításakor.

7. Amennyiben egyetlen, az IRB-módszert alkalmazó, belföldön engedélyezett hitelintézet sem rendelkezik Svédországban található leányvállalatok, fióktelepek és/vagy közvetlen határokon átnyúló hitelnyújtás révén az 1. pontban leírt, 5 milliárd SEK-et meghaladó lakossági kitettséggel, a vonatkozó tagállamok érintett hatóságai dönthetnek úgy, hogy az ERKT/2015/2 ajánlás 2.2.1. szakaszában foglaltak szerint nem biztosítják a viszonosságot. Ebben az esetben az érintett hatóságoknak figyelemmel kell kísérniük a kitettségek jelentős jellegét, és számukra ajánlott, hogy az 1. pontban leírt intézkedés tekintetében biztosítsák a viszonosságot, amennyiben az IRB-módszert alkalmazó, belföldön engedélyezett valamely hitelintézet túllépi az 5 milliárd SEK küszöbértéket.

8. Amennyiben egyetlen, az IRB-módszert alkalmazó, belföldön engedélyezett hitelintézet sem rendelkezik Svédországban található leányvállalatok, fióktelepek és/vagy közvetlen határokon átnyúló tevékenység révén a 2. pontban leírt, 5 milliárd SEK-et meghaladó vállalati kitettséggel, a vonatkozó tagállamok érintett hatóságai dönthetnek úgy, hogy az ERKT/2015/2 ajánlás 2.2.1. szakaszában foglaltak szerint nem biztosítják a viszonosságot. Ebben az esetben az érintett hatóságoknak figyelemmel kell kísérniük a kitettségek jelentős jellegét, és számukra ajánlott, hogy az 2. pontban leírt intézkedés tekintetében biztosítsák a viszonosságot, amennyiben az IRB-módszert alkalmazó, belföldön engedélyezett valamely hitelintézet túllépi az 5 milliárd SEK küszöbértéket.”